

Posamezne številke.
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri v
datumem naslednjem dne ter stane
mesечно po pošti D 12-50, za ino-
skratko D 20-50, dostavljen na dom
D 14—, na izkaznice D 12-50
izdati po dogovoru.

Naroka se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Plačnina plačana v gotovini.

Knjižnica liceja

Ljubljana

TABOR

Posamezne številke.
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. L. end-
stopije. Telefon intern. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SHIS poštnaškatni
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
sprejema. Kolopisli se ne vračajo.

Leto: V.

Maribor, torek 29. januarja 1924.

Številka: 24.

Perspektiva.

Maribor, 28. januarja.

Zadnji dnevi so v evropskem medna-
rodnem življenju polni važnih dogodkov.
Sem spadajo: nastop delavske vlade v
Angliji, smrt ruskega diktatorja Lenina,
podpis italijansko-jugoslovanske pogod-
be in podpis francosko-češkoslovaške
pogodbe. O vseh teh dogodkih, ki imajo
različno razsežnost in intenzivnost, se
širijo najraznovrstnejše kombinacije, ki
obračajo zanimanje na važnost medna-
rodnih odnosov. Ti odnosi so neraz-
rešljivo zavestljani in tako zapredeni, da
je mednarodni položaj nejasnejši kot
kadar prej. Bližajoče se volitve v
Franciji in Italiji utegnejo prinesiti no-
va iznenadenja, ako bo na pr. padeč
Poincaréja sploh še iznenadenje. Priča-
kovati je tedaj, da se bo tekom letošnje-
ga leta in sicer najbrže že v prvi polo-
vici pojavilo več novih dejstev, s kate-
rimi bo treba računati tudi v notranjo-
stih držav. Ni namreč mogoče, da bi se
katera država, ki participira na seda-
njem stanju mednarodnih zvez in spo-
rov v Evropi, ogradila in osamila pred
temi izpremembami. Komplikiranost
mednarodnih problemov in izpremenljivi-
vo politično ozračje zahtevata od vsake
države, zlasti pa še od ranjših držav,
jasno linijo v zunanji politiki in trdno
stališče režima v notranji politiki.

Noben količjak uvideven Jugoslovani
ni niti za trenutek v dvomu, da mi ni-
mamo ne enega ne drugega. Da je naša
zunanja politika brez jasne linije, doka-
zuje najbolj podpis pogodbe z Italijo, ki
se je menda izvršil včeraj v palači Chigi
v Rimu. Mi smo že napisali epilog vsem
svojim komentarjem, zato se danes ne
vračamo iznova k tej stvari. Povdarja-
mo le, da so danes mnjenja o rimsko-beo-
grajskem sporazumu ločena v dva izra-
zita tabora, ki se v notranjosti označu-
jeta z imeni: režim in opozicija. Opozi-
cija je enodušna v obsedbi Pašić-Musso-
linijevega sporazuma, ni pa seveda eno-
dušna v vzrokih. Dočim demokrati na-
sprotnujejo sporazumu iz čisto patrio-
tičnih razlogov, ker so mnjenja, da bi mo-
gla naša država v sporu z Italijo bolj
zavarovati svoj prestiž in doseči spora-
zum pod boljšimi pogoji, so radičevci in
hrvatski blokaši nasprotniki iz drugih
razlogov. Njim ni do močne, edinstvene
države; bolj jim imponira Italija, ki ne-
prestano grozi Beogradu, ker spričo tak-
šne sosedu lahko še vedno vlivajo sepa-
ratistično orientiranim masam varljiv
up, da se bo na razvalinah močne Jugo-
slavije razvila ona republika, ki jo Ra-
dić oznanja že od l. 1918. Seveda je zelo
dvomljivo, da bo Italija vršila pogodbo
v tistem duhu, ki je Pašića in Ninčiča
napotil v Rim. Tu je ravno punctum li-
tis: režimovci zaupajo v prijateljstvo
Italije in celo vidijo v nji pasivnega
sotrudnika pri ureditvi notranjih raz-
mer po željah režimske stranke, opozi-
cija pa se zaveda, da je Italija le zato
sklenila »sporazum«, ker se je režim po-
kazal slabega na znotraj in na zunanji.
Tudi demokrati so za sporazum z Italijo,
a na drugi podlagi. Sporazum, ki bo ne-
sil podpis Pašića in Ninčiča, bo pred-
vsem sporazum nacionalno šibkega, par-
tizanskega režima v Jugoslaviji in na-
cionalno močne, vso Italijo in italijan-
stvo obsegajoče vlade v Rimu.

Beograjska vlada nima trdne avto-
ritete in opore v narodu — to je njena
Ahilova peta, ki jo mora neprestano
skrivati pred puščami močnejših na-
sprotnikov naroda in države. V trenu-
tku, ko podpisuje važen mednarodni spo-
razum, se njeni stolci tresejo od nami-
šljenih udarcev opozicijskega bloka,

Občni zbor Kmetijske družbe zanesljivo dne 30. februarja.

Neresnične vesti o zopetni odgoditvi.

MARIBOR, 28. jan. V sled mahinacij
izvestnih ljudi so se v nekaterih krajih
razširile vesti, da se občni zbor Kmetij-
ske družbe za Slovenijo ne bo vršil. Mi
smo se telefonično obrnili na vladnega
upravitelja »Kmetijske družbe za Slove-
nijo« v Ljubljani g. vladnega svetnika
Župnika in smo prejeli sledeče pojasnilo:
Občni zbor »Kmetijske družbe za
Slovenijo« se vrši zanesljivo v sredo
dne 30. tm. v Ljubljani po že objavlje-

nem vzporedu (Glej »Dnevne vesti«, Ur.)
Legitimacije so se razposlale na naslov
posameznih delegatov in so jih menda že
vsi prejeli. Če pa je kateri delegat ne bi
dobil, se mu bo izstavila naknadno v
Ljubljani, če predloži prepis zapisnika o
občnem zboru, kjer je bil imenovan za
delegata. Delegacije, ki bi ne imeli legi-
timacij, morajo vožnjo plačati. Glede po-
vratka bo v Ljubljani ukrenjeno vse po-
trebno.

Podpis pogodbe z Italijo.

Italijansko-jugoslov. trgovska zbornica v Rimu.

RIM, 27. jan. Danes je bila podpisana
italijansko-jugoslovanska pogodba. Jutri
bo podpisana dodatna pogodba k reški
pogodbi. V torek zvečer bodo zapisniki
uradno objavljeni.

Danes dopoldne se je vršil v Castello
dei Cesari sprejem na čast jugoslovani-

skim gostom in njihovim damam, nato
pa sprejem jugoslov. novinarjev, ki so
dospeli v Rim. Zvečer je priredil Musso-
lini velik banket v »Palazzo Venezia«.
V Rimu se snuje italijansko-jugoslov-
ska trgovska zbornica.

Gospodarska konferenca v Zagrebu.

Velika udeležba. — Zahteva po upoštevanju gospodarskih teženj. — Dr. Cimić
brani radikalno vlado.

ZAGREB, 28. jan. (Izvirno.) Zastop-
niki vseh trgovskih, industrijskih in o-
brtnih zbornic v naši državi so se po
predhodnih posvetovanjih včeraj sestali
v Zagrebu k veliki gospodarski konfe-
renci, da se posvetujejo o skupnih in važ-
nih gospodarskih zadevah in vprašanjih.
Obširna saborska dvorana je bila do
zadnjega kotička zasedena. Po večer-
nem zborovanju je bila soglasno sprejeta
resolucija, ki našteva razne pritožbe in
nerednosti, pod katerimi trpi vse jugo-
slovensko narodno gospodarstvo in ki bi
jih bilo treba nemudoma odpraviti. Prva
točka resolucije zahteva takojšnjo osno-
vanje v ustavi predvidenega pridobitne-
ga sveta in izdelavo zakona, ki bo za-
jamčil, da se ta svet tudi redno sklicuje
in povpraša pred rešitvijo vseli gospo-
darskih vprašanj v zakonodajnem in
administrativnem oziru. Konferenca vidi
v tem glavno in uspešno zdravilo vseh
sedanjih gospodarskih kalamitet. Po sko-
raj 4-urni debati, katere glavni in največji
del je zavzemala davčna politika vlade,

je bil soglasno storjen sklep, da se od-
slej naprej periodično vrše take konfe-
rence, da se najdejo pota in sredstva, da
se želje gospodarskih krogov na mero-
dajnih mestih dovoljno upoštevajo. —
Tako po otvritvi konference je bila
odposlana udanostna brzojavka Nj. Vel.
kralju, ministrskemu predsedniku Pašiću
v Rim pa ostra protestna brzojavka
radi sramotne kupčije z Reko. Delegat
Slovenskega obrtnega društva v Mari-
boru, g. Djuro Džamonja, je ostro kritizi-
ral odsotnost trgovskega ministra na
tako važni gospodarski konferenci. Še
le na to se je zborovalcem sporočilo, da
se je minister v posebnem pismu opravi-
čil. Očitek površne zakonodaje sedanje
vlade je zvrčal pokrajinski namestnik
dr. Cimić, ki je kot radikalni eksponent
brnil vlado, češ, naj gospodarski krogi
volijo take poslance, ki ne bodo sedeli
doma, temveč delali v parlamentu. Oči-
tek je letel seveda na Hrvate, ki so se
radi tega zelo razburjali.

Prihod Radičevcev v Beograd gotova stvar.

Kedaj pridejo še ni gotovo.

Beograd, 28. jan. (Izv.) Z današnjim
jutranjim brzovlakom se je vrnil v Beo-
grad načelnik JNO dr. Spaho z dvema
klerikalnima poslanecema, ki sta skupno
v Dr. Korošcem prisostvovala seji HSRS
v Zagrebu. Dr. Spaho je najprej poročal
o poteku sestanka v svojem klubu, na
to pa je posetil predsednika demokr-
atske stranke Ljubo Davidovića ter ga ob-
vestil o poteku razgovorov v Zagrebu.
Novinarjem je dr. Spaho izjavil, da je
z razgovori v Zagrebu povsem zadovo-

ljen. Prihod Radičevcev v Beograd je
gotova stvar, ni pa še natančno določe-
no, kedaj pridejo. Po potrebi jih bo pri-
šlo 20, 40 ali pa še tudi več.

Beograd, 28. jan. (Izv.) Celokupno
beograjsko časopisje se bavi z zagreb-
skim sestankom. Radikalni listi posebno
naglašajo, da so Radičevci sklenili, da
počakajo s svojim prihodom tako dolgo,
dokler ne dobi nadmoč v demokrati-
ski stranki Davidovićeve skupina. To pa bi
bilo mogoče le, če bi Pri-
čevićeva sku-

ki za sedaj šele nastaja in ki se utegne
raziti, še preden bo utrjen in sposoben
za odločilno akcijo. Vlada, ki se drži na
oblasti s podkupovanjem tujerodnih živ-
ljiv, nima korenin globoko v narodu,
zato imajo njene zunanje pogodbe jako
problematično vrednost. Če jutri vlada
pade, obvisi rimski sporazum v zraku.
To nikakor ne koristi pravim državnim
interesom, in vlada, ki bi utegnila slediti
sedanji vladi, bi imela v rimski pogodbi
prav neprijetno in delikatno breme. Z
ene strani bi bilo njeno stališče že pre-
judicirano, z druge strani pa bi odgo-
vornost pred narodom zahtevala teme-

ljitejšega obračuna z Italijo. — Tu, ka-
kor v vseh kočljivih zapletljajih, ki nam
jih pripravljajo izpremenljiva politična
atmosfera v Evropi, se bodo trajni inte-
resi naše države in našega naroda
uveljavljali le v toliko, v kolikor bo
stala za njimi vlada s polno avtoriteto,
z globokimi koreninami v vsem narodu
brez razlike plemen in pokrajin in z res-
nično parlamentarno zaslonbo. Radikal-
ska vlada to ni in v zljie vsem spekulaci-
jam z državno oblastjo nikoli ne bo. —
Potrebna je vlada sporazuma in široke
koncentracije vseh strank, ki so za moč-
no državo.

pina izstopila iz stranke. V nasprotnem
slučaju prepuščajo dr. Spahu, dr. Ko-
rošču in Davidoviću, da se sporazumejo
na skupen delovni program in še le po-
tem bodo Radičevci iznesli svoje zahte-
ve. V radikalnem klubu so se včeraj vr-
šile razburljive konference med mini-
stri in radikalnimi poslanci o zagreb-
škem sestanku. Vsi so bili zelo rezervirani.
V opozicijskih krogih se zatra-
juje, da se radikalcem resno pripravljajo
na volitve. To pa ne samo iz strahu pred
opozicijskim blokom, v katerega
vstopijo tudi Radičevci, temveč tudi ra-
di vedno večjih kriz in razprtij v radi-
kalnem klubu samem.

RUSKI DIKTATOR NA ZADNJI POTI.

Veličasten pogreb N. Lenina v Moskvi.

Moskva, 27. januarja. Danes popo-
ldne se je vršil ob udeležbi neštevilnih
ljudskih množic veličastni pogreb so-
jetskega predsednika Uljanova-Lenina.
Že ob 8. uri zjutraj so straže zaprle vse
dohode k poslopju Stokovnih zvez, kjer
je Leninovo truplo ležalo zadnja dva
dni na odru. V dvorani so ostali do pol-
devete ure izključno le člani rodbine. —
Točno ob 9. uri je krenila pogrebna po-
vorka čez Gledališki in Revolučni trg
na Rdeči trg. Na čelu sprevoda je kora-
kalo 10 vojaških godb, za njimi pa se je
pomikalo 100 z venci obloženih voz. Za
krsto je stopala Leninova žena, potem
bližnji sorodniki in diplomatični kor, ki
ga je vodil poslanik Nemčije. V povorki
je korakalo 5000 predstavitev raz-
nih organizacij itd., zaključila pa jo je
moskovska divizija.

Predno so spustili Leninovo truplo v
grob, so zapiskale vse sirene moskov-
skih tovarni in so piskale pol ure. Ves po-
poldan je bil v znamenje žalosti ustava-
ljen cestni promet. Na ozemlju vesoljne
Rusije so četrte ure obstali vlaki na me-
stu, kjer so se nahajali ob uri, ki je bila
za to določena. Moskovska garnizija je
oddala salve. Ob 6. uri zvečer se je mo-
skovski sovjetski kongres sestel k žalni
seji, katere so se udeležili tudi Lenini-
vi sorodniki, ki so sprejemali sožalja dr-
žavnih funkcionarjev. Ponderlek je v
vseh Rusiji dan žalovanja.

PROSLAVA ANEKSIJE NA REKI.

REKA, 28. jan. (Izvirno.) Vest o pod-
pisu reškega sporazuma je prispela na
Reko ob 16. uri popoldne. Italijanske vo-
jne ladje, ki leže zasidrane v pristanišču,
so takoj oddale predpisane strele. Zve-
čer se je velika povorka podala pred sta-
novanje generala Giardina, ki je imel na
množico daljši nagovor. Mesto je bilo o-
krašeno z zastavami. Proslava je potek-
la brez incidentov. Slavnostni odbor je
izdal na narod poseben proglas.

Angleška vlada za sprejetje Nemčije in Rusije v Društvo narodov.

Pariz, 27. jan. Macdonald je izjavil v
nekem intervjuu, da zaupa zdravemu
človeškemu razumu in mirovnim tež-
njam francoskega naroda. Kar se tiče
varnosti Francije, je on mnjenja, da je ni
mogoče zaščititi z oboroževanjem in z
zvezami, temveč edinolet potem Društva
narodov. Anglija se bo potrudila, da bo
sta Nemčija in Rusija sprejeti v Društvo
narodov.

—□—

BORZA.

Curih, 28. januarja. (Izv.) Sklepni
tečaj. Pariz 26.55, Beograd 6.65, London
24.47, Pariz 16.75, Milan 25.20, Newyork
599.50, Dunaj 0.00815.

Zagreb, 28. jan. Pariz 3.9675-4.0175,
Švica 15.08-15.18, London 3.68-3.71, Du-
naj 0.1222-0.1242, Praga 2.5175-2.5475,
Milan 3.785-3.815, Newyork 86.90-87.80.

Vsem cenj. naročnikom „Tabora“!

Stroški za izdajanje listov rastejo neprestano v ogromne višine. Zato so že vsi drugi časopisi bili primorani dvigniti naročnino in stanejo danes zagrebški dnevnik po 30 D mesečno, ljubljanski pa po 20 D.

Iz teh razlogov je primorana tudi uprava našega lista

s 1. februarjem tl.

dvigniti naročnino in stane od takrat naprej

„TABORA“

mesečno po pošti	18 Din.
na dom dostavljen v Mariboru	19 Din.
na izkaznice	18 Din.
za inozemstvo	26 Din.

„NARODNI LIST“

(četrtkova številka „Tabora“):

mesečno	3 Din.
četrtletno	8 Din.
polletno	16 Din.
celoletno	32 Din.

V podrobnosti prodaji:

posamezna številka po 1 Din.

četrtkova in nedeljska številka po 2 D.

Vključ temu nujno potrebnemu zvišanju naročnine ostane „Tabor“ še vedno najcenejši slovenski dnevnik, zato prosimo vse one, ki nvidiajo potrebo edi-

nega slovenskega dnevnika v omejenem Mariboru, da pridobivajo nove naročnike.

UPRAVA „TABORA“.

Politične vesti.

* Podpis reškega sporazuma, ki se je imel izvršiti v soboto, je bil glasom poročil iz Rima odgođen, baje radi nastalih tehničnih ovir. Kdaj se bo izvršil, še ni natančno določeno, vsekakor pa te dni.

* Pašić pri papežu. Ministrskega predsednika Pašića je sprejel v nedeljo papež glasom poročil rimskih listov v posebni avdijenci, kateri se zlasti v cerkvenih krogih pripisuje velika važnost.

* Radičevci gredo v Beograd. Na seji načelstva HSRS minulo nedeljo, katere sta se udeležila tudi dr. Korošec in dr. Spaho, je bil storjen sklep, da pošljejo Radičevci del svojih poslancev v narodno skupščino, da skupno z opozicijskim blokom preprečijo ratifikacijo reškega sporazuma in vržejo radikalno vlado. Vest o prihodu Radičevcev je vzbudila v radikalnih krogih razumljivo razburjenje.

* Pred novim pučem na Bavarskem. Glasom poročil iz Monakovega pripravljajo Hitlerjevi nov puč, ki ga vodi gen. Ludendorff. Najprej načrtujejo zasesti mesto s svojimi četami ter odstraniti sedanjo vlado, nato pa odrezati Bavarsko od Berlina. Bavarska se proglasi za samostojno državo z lastno dinastijo. — Puč se ima izvršiti tako, da se na vsaki način prepreči razprava zoper Hitlerja, ki je določena za dne 17. februarja.

Dr. Avg. Reisman:

Ljudska knjižnica v Mariboru

leta 1923.

(Iz poročila na občnem zboru Slovenske čitalnice 26. januarja 1924.)

Ko smo leta 1921 prevzeli Ljudsko knjižnico v skromnem kabinetu blagajne Narodnega doma in jo končno prenesli v dvoranco Slovenske čitalnice, smo morali med mariborsko publiko še le vzbujati zanimanje za čitanje knjig. — Takrat je prihajalo kljub ponovnim objavam v listih dolgo časa po 10 do 20 izposojevalcev na teden. Tudi nuditi nismo mogli čitalcem bogve kaj. Po vojni je ostalo komaj par sto slovenskih knjig večinoma raztrganih in nevezanih, dohodkov skoro nikakih, cene knjigam pa so rastle.

Potom osebne i časopisne propagande pa smo sčasoma pritegnili precejšen kader stalnih čitateljev, zlasti med mladino in zanimanje v javnosti se je dvignilo v toliko, da smo potom osebnega nabiranja dobili tudi nekaj denarja, s katerim smo dali vezati precejšnje številke brošuranih knjig, posebno hrvatskih in tudi nove smo začeli sistematično kupovati, že prvo leto smo napolnili dve

omari s slovenskimi knjigami, leta 1922 pa smo imeli že zadovoljiv srbohrvatski oddelek, ki smo ga preteklo leto še sprotili toliko spopolnjevali, da zadošča mariborskim potrebam. Imamo dovolj najboljše stare in moderne izvirne ter prevodne hrvatske literature, pa tudi srbske knjige v cirilici so že številno zastopane. Srbohrvatskega oddelka se poslužuje pod vodstvom profesorjev največ srednješolska mladina, manj zanimanja kažejo tukajšnji Srbohrvati za svojo biblioteko. Za ta oddelek imamo tudi posebne, lične nove sezname. Predlanski so nam postali že pretesni.

Število izposojevalcev je na to rastlo od tedna do tedna. Ker je naša knjižnica v Mariboru edina javna, vsakomur dostopna in sedaj sploh edina, ki nudi primerno izbiro leposlovnega čtiva, smo bili sčamo naravnost prisiljeni na čim največje razširjenje našega delokroga, da moremo v polni meri zadostiti ne samo ljudsko-prosvetni, ampak vsem kulturnim potrebam čitajočega prebivalstva. Dosledno smo spopolnjevali mladinski oddelek in upejali posebne uradne ure za mladino. Deca hodi po knjige že v starosti od 7. in 8. leta naprej in to prav marljivo. Večina šol je namreč še vedno brez slovenskih knjižnic. Najprijetneje čitajo otropci revnih starišev, delavcev in uradnikov. Tudi za mladinski oddelek imamo posebne sezname, ki so nam

prišel v Novi Sad po naročilu italijanske pomorske komande v svrhu, da zbira podatke o stanju naše donavske flotilje. Chiorovanti je bil prepeljan v Beograd.

— Wranglov štab se seli na Francosko. Štab Wranglove armade v Jugoslaviji je sklenil, da se definitivno preseli na Francosko. Francoska vlada je na to že pristala.

Celjske vesti.

Smrtna kosa. V Celju je umrla v soboto dne 26. tm. gospa Matilda Erhartič, soproga g. sodn. svetnika v p. in odvetnika Iv. Erhartiča v Celju. Požrtvovalna blagopokojna je vzgojila svojo rodbino strogo v jugoslovanskem duhu. Eden izmed treh sinov, g. dr. Stanko Erhartič, danes v diplomatski službi, se je boril med svetovno vojno kot hraber legijonar v Dobrudži. Težko prizadeti obče ljubljenski obitelji Erhartič naše iskreno sožalje.

Svetosavska proslava se je vršila tudi v Celju pristrčno ter s sodelovanjem vsega mestnega prebivalstva. Koncert v hotelu Union dne 26. tm. je uspel lepo glede obiska in proizvajanja mnogostranskega programa. v nedeljo, dne 27. tm. ob 11. uri pa je bila cerkvena proslavitev v veliki dvorani Narodnega doma. Udeležilo se je te številno zastopstvo vojaške in civilne oblasti ter raznih narodnih in kulturnih društev.

V. obrtniški ples, ki se vrši dne 1. februarja v Celju, bo, kakor kažejo že sedaj predpriprave, lepa manifestacija pridobitnih slojev v Celju. Preskrbljeno bo za dober prigrizek in izborna kapljica, mladina bo pa lahko rajala med zvoki ljubljanske vojaške godbe pod osebnim vodstvom g. kapelnika dr. Čerina.

Celjsko mestno gledališče. V petek, dne 25. tm. je gostoval v Celju ansambel mariborskega narodnega gledališča z Lunačevskovo dramo »Ilirci«. Popoldanska predstava je bila namenjena celjski učenci se mladini, ki je tudi napolnila gledališče do zadnjega kotička ter se divila nad celim potekom igre, ki je globoke nacionalne vsebine. Žal, da večerna predstava ni bila tako dobro obiskana. Morda je kriv temu predpust, še bolj pa pomankanje pravočasne in primerne reklame. Ne da bi se spuščali v podrobno kritiko vsebine in načina igranja, lahko trdimo, da je celjsko občinstvo uživalo in ni moglo zadosti prehladiti drage goste iz Maribora, ki so pod režijo g. Tepavca igrali res dovršeno. — V nedeljo se je vprizorila popoldne mladinska igra »Zakleti princ«. ljubka po vsebini in načinu insceniranja. Razumljivo, da je privabila na stotine mladih src, ki so dali duška svojemu veselemu razpoloženju. Vsa čast g. Pfeiferju, ki je igro tako vzorno režiral.

Izredna seja celjskega obč. sveta se je vršila v petek, dne 25. tm. Na dnevnem redu je bil razgovor in sklepanje o

postali pretesni in bo treba napraviti nove s širšo numeracijo.

Že pred vojno je obstojal v knjižnici češki oddelek, ki pa je žal zelo pomanjkljiv, ker je knjig malo in še te so prišle le slučajno skupaj. Tekom treh let smo sicer tudi ta oddelek precej pomnožili, broširane knjige dali vezati, — toda še bolj se je zadnja leta pomnožila v Mariboru češka kolonija. Povrh tega segajo po čeških knjigah naši ljudje, ruski begunci in zato se trudimo, dobiti novih čeških knjig. Radi visoke češke valute je nakup začasno izključen, obljubil nam je pa češki konzulat v Ljubljani, da moramo dobiti kako pošiljko od prosvetnega ministrstva iz Prage. Tudi tukajšnji češki klub je obljubil pomoč. Imamo poseben češki seznam. Zanimanje za knjižnico je v preteklem letu ogromno narastlo. Obisk se je že minulo zimo pomnožil, da dosedanje uradne ure niso več zadoščale, običajno so se raztegnile za celo uro, zlasti ob nedeljah, čeprav se je pomnožilo število knjižničarjev. Ta frekvenca pa tudi v poletju ni znatno padla, niti v velikih šolskih počitnicah. Rastouča draginja je silila duševne delavce, da so segali vedno bolj po najcenejši in obenem najbolj zabavi, lepi in dobri knjigi. Vse to nas je dovedlo do tega, da smo sklenili otvoriti še nemški oddelek. Radi skromnih sredstev pa nismo kupovali mnogo novih nemških knjig.

proračunu za leto 1924. Pokrajinska uprava ga je razen postavke o tovarninskem davku že odobrila. Pri tej novi davščini je izrazila razne pomisleke. Ker je pa mestni proračun že itak zelo skrčen, zlasti v onih točkah, ki omožujejo razne nujne potrebne javne naprave, je sklenil obč. svet soglasno in brez debate izpremeniti po predlogu finančnega referenta nekatere določbe glede nove davščine. Mesto naziva »tovarninska davščina« se uporabi »cestna naklada«. Pobira se le od na celjskem kolodvoru na in raztovorjenega blaga, če presega njegova teža 100 kg. Te naklade so še oproščeni razni že v osnutku navedeni predmeti: užitni podvrženo meso, vino in vinski mošt, pivo, žganje in osebna prtljaga. Dohodki iz cestne naklade se smejo uporabljati izključno le za občinske ceste, pota in naprave, ki so njih sestavni deli. O uporabi naklade je predložiti poseben račun velikemu županu. — Pri slučajnostih je poročal izčrpano poročevalec za elektrarno obč. odb. dr. Kalan o vzrokih, zakaj je električna razsvetljava v zadnjih 14 dneh odpovedala. Glavna napaka je tičala v napačni zvezi dveh žic z veliko in malo napetostjo, kar se je zakrivilo že pred 8 leti, a so dotični deli stopili šele sedaj pri raznih preizkušnjah v funkcijo. Nova elektr. naprava s podvojen elektr. energijo bo gotova do Vel. noči.

Orjuna.

ORJUNAŠ!

Dne 2. februarja tl. na Svečnico se vrši v Celju v dvorani Nar. doma oblastvena skupščina vseh Or. Ju. Na. v Sloveniji in sicer ob pol 9. uri dopoldne do 12. ure, na kar se razvije po mestu slavnostni obhod. Ob 16. uri je manifestacijsko zborovanje in ob 20. uri slavnostna akademija. Na skupščino imajo dostop vsi člani Or. Ju. Na. Vabimo člane, da se v obilnem številu udeležijo za naš pokret jako važne skupščine, posebno pa člani železničarji, ki imajo prosto vožnjo.

ODBOR.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Ponedeljek, 28. zaprto.

Torek 29. »Janko in Metka«, Ab. B.

Sreda 29. Zaprto.

Četrtek 31. »Mercadet«, Ab. A. Preljera. A.

Petek, 1. »Pri treh mladenkah«. B.

Film.

I. Mariborski bioskop. Danes do vključno srede se bode predvajal drugi del prekrasne francoske drame: Marije Antoniette.

ampak le prosvetna svetovna beletristična dela, zlasti nemške prevode ruskih romanov. S tem smo privabili takoj nov velik krog jugoslovanskih in nemških čitateljev. Šli smo hitro naprej. Mariborski listi so nam zastoj objavljali inserate, da kupujemo po najvišjih cenah knjige v vseh jezikih. Obenem smo napravili s pomočjo dijaštva po ulicah dva nabiralna dneva, ki sta nam vrgla precej tisočakov, tu in tam so nam darovali še zasebniki in tvrdke, tudi dohodki na izposojninah so se povečali in naša knjižnica je pričela krepko rasti v vseh oddelkih. Posebno se je večal od dne do dne nemški oddelek, za katerega smo v kratkem času nakupili za majhen denar na stotine krasnih del. Iz cel. Slovenije, celo iz Hrvatske smo dobivali ponudbe za nakup antikvaričnih knjig. Prvotna omara je bila takoj premajhna. Tvrdka Wesjak nam je postavila novo visoko stelo, ki pa je sedaj že tudi polna. Sploh je nemški oddelek že najmočnejši in se ga mariborski Nemci zelo pridno poslužujejo. Obenem si izposojujejo tudi slovenske knjige — vršimo toraj kar dvojno kulturno delo s tem nemškim oddelkom. Ravno pred kratkim smo dovršili tudi štiri lepe nemške kataloge. (Konec prihodnjic).

Mariborske vesti.

Maribor, 28. januarja 1924.

KRVAVA VESELICA V KAMNICI.

Fantovsko sovraštvo. — 6 težko ranjenih. — Žrtve alkohola.

V nedeljo, dne 27. tm. se je vršila v gostilni Šerag v Kamnici veselica tamošnjega gasilnega društva. Iz okolice in iz mesta je bil dober obisk. Zabava je bila v najlepšem teku, ko je v gostilniški sobi med fanti nastal prepir. Posledica tega je bila, da so nekoga Štefana Straussa posadili na hladno. Ta bi bil morda nekaj časa godrnjal in odšel spat, da se ni potegnil zanj njegov prijatelj Matija Haložan, hlapec v Kamnici. Prišel je za njim na cesto in kmalu se jima je vrnila koračja. Haložan je prinesel staro, avstrijsko vojaško pištolo ter začel najprej streljati skozi okno, pozneje skozi vrata med goste v nabito natlačeni gostilniški sobi. Med občinstvom je seveda nastala panika in vsak se je skušal rešiti, koder se je mogel. Na bojišču je ostalo šest oseb, večinoma težko ranjenih. So to nek Franjo Reiter, 16-leten fant iz Bistrice, ki je dobil strel skozi nogo in prsa; krogla mu je prevrtila pljuča; Gradišnik Terezija iz Kamnice, ranjena v koleno; Štefan Pavešič, mesar v Kamnici, ranjen v nogo; Franc Marinko, viničar v Rošpohu, kateri ima razstreljen nos in je je za las manjkalo, da ni bil zadet v glavo; nadalje Ivana Flakuš iz Kamnice, ranjena v nogo ter Fran Lešnik, študent v Studencih, ki je bil zadet v trebuh. Rešilni oddelek iz Maribora je ranjenecem prvo pomoč ter jih prepeljal v bolnico. Haložan in Strauss sta bila še tekom noči od orožništva aretirana ter oddana okrognemu sodišču. Zagovarjata se s pijanostjo.

— ♦ —
m Odlikovanje. Veliki župan mariborske oblasti dr. Miroslav Ploj, finančni ekspert pri reparacijski komisiji v Parizu, je odlikovan z redom sv. Save 3. vrste.

m Svetosavska proslava. Letos je bila Svetosavska proslava po zaslugi delavne in splošno priljubljene g. Petra M. Trbojevića in predsednika srbsko-pravoslavne cerkvene občine g. P. M. Mijovića skrbno pripravljena in organizirana. To je vrhu zanimanja, ki ga kaže naše občinstvo za take prireditve, poglaviti vzrok, da je oboje prireditev — slavnost in zabava — lepo uspelo. Dopoldne je občinstvo skoraj napolnilo Götzovo dvorano. Tu je g. prota Trbojević kmalu po 10. uri izvršil znani obred sečenja kolača in krstne slave; na galeriji je pel pravoslavni cerkveni zbor. Po obredu je dijak Miladinović kratko in lepo povedal o pomenu krstne slave na čast velikemu svetniku in prosvetitelju, sinu srbskega kralja — sv. Savi. Po petju Svetosavske himne je nastopilo šest malih deklamatorjev iz vrst tukajšnje šolske mladine srbsko-pravoslavne vere, ki so pogumno in lepo prednašali srbohrvatske pesmi. Globoko nacionalno tendenco je imela apoteoza narodnemu jedinstvu. Nastopili so otroci, oblečeni v narodne noše raznih naših pokrajin. Prav lepo je učinkovalo pobratenje Srba, Hrvata in Slovenca, najbolj ginljiv prizor pa je bil, ko so vsi zapeli koroško žalostinko: »Gor čez Izaro«. Po proslavi so bili gostje po lepem, pristnoslovanskem srbskem običaju pogoščeni s prigrizkom. — Zvečer se je vršila svetosavska zabava s koncertom. Kmalu po 20. uri so gostje iz najodličnejših krogov mariborske družbe domala napolnili dvorano. Razpoloženje je bilo takoj izpočetka zelo animirano. Zlasti je prijetno učinkoval res demokratičen in neprisiljen aranžement. Koncert je otvorila s balkona svečana fanfara iz opere »Libuša«, nakar je imel g. prof. Teply kratek nagovor o svetem Savi, njegovi dobi in zaslugah za srbsko nacionalno in kulturno življenje. Nastopi Glasbene Matice in vojnega orkestra, ge. Brandlove in ge. Mitrovičeve, ki o njih še prinesemo poročilo našega glasbenega poročevalca, so bili zelo posrečeni in so izzivali dolgotrajen aplavz. Gg. Brandlova, Mitrovičeva, Topić in Herzog so dobili vence. Concertni del je zaključila mogočna ouvertura Čajkovskega. Po koncertu so se gostje razšli po skrbno opremljenih bufetih, po daljši pavzi pa se je začel ples, ki je v bližini m. pr. zadovoljil plesalke in plesavce.

m Danes predavanje v Ljudski univerzi. Danes, v ponedeljek predava v Ljudski univerzi g. strok. učitelj A. Skala o novejši srbski poeziji in recitira tudi pesmi. Mala kazinska dvorana je zakurjena. Začetek točno ob pol 20. uri.

m Slovanska Čitalnica, matrica vseh narodnih društev v Mariboru, je imela v soboto letošnji občni zbor v restavracijskih prostorih Narodnega doma, ki so videli že marsikatero njeno zborovanje. Udeležba je bila čedna. Videli smo zastopnike vseh družabnih krogov, znamenje, da Čitalnica vzlic temu, da v današnjem položaju mariborskega slovenstva nima več nekdanjega pomena, uživa še vedno tradicionalno spoštovanje. Občni zbor je otvoril predsednik g. Kejžar in se spominjal med letom umrlih članov ter dela, ki ga je društvo izvršilo v prejšnjem poslovnem letu. Apeliral je na navzoče, naj poživijo zanimanje za Slovansko čitalnico, zlasti pa naj ji ne odrečejo pomoči naši pridobitni krogi. Tajniško poročilo je podal g. Doležal, ki je poročal tudi o blaginjskem stanju Ljudske knjižnice. Največ pozornosti je vzbudilo lepo in izčrpno poročilo vodje Ljudske knjižnice g. dr. A. Reimana, ki je opisoval nad vse razveseljiv napredek Ljudske knjižnice, ki je postala ena najvažnejših kulturnih naprav v Mariboru. Njegovo poročilo je sprejel občni zbor s ponovnim in dolgotrajnim odobravanjem. Poročilo objavljamo na drugem mestu v celoti. O Čitalnici je podal blaginjsko poročilo g. Goršič. Odbor je dobil absolutorij. Nato se je oglasil k besedi g. dr. Snuderl, ki je temperamentno, a v splošnem točno očrtal sedanj položaj Čitalnice. Njegova izvajanja so izzvenela v predlog, da naj Slovanska čitalnica prevzame smotreno organizacijo narodnih prireditev v Mariboru, ki se sedaj vrše križ-krašem in s tem potratijo v nemar mnogo energije, ki bi jo bilo mogoče ob smotreni organizaciji izrabiti pozitivno. Govorniku sta odgovorila gg. Kejžar in dr. Lipold, ki sta v glavnem pritrdjevala stvarnosti njegovih izvajanj. Nato je bil izvoljen novi odbor in sicer: predsednik Ivan Kejžar, podpredsednik dr. Fr. Lipold, tajnik Franc Juhart, blaginjak Ivan Goršič, gospodar Lojze Doležal, vodja Ljudske knjižnice dr. A. Reisman, nadzorovatelj časopisov: skladatelj Viktor Parma. Odborniki: dr. Snuderl, Mirko Vauhnik, ravnatelj Gintz (kot zastopnik Čehov). Pregledovalca računov: svetnik Knop in nadučitelj Kopic. Po izčrpanem dnevnem redu se je vršil animiran družabni večer. Dilaški orkester je skrbel za veselo razpoloženje, ki je trajalo do pozne ure.

m Občinska seja sklicana za dne 31. januarja 1924 se preloži na dne 1. febr. 1924 ob 19. uri.

m Tečaj za strojepiste in stenografijo. Na zasebnem učilišču Legat v Mariboru začnejo z dnem 4. februarja t. l. zopet novi tečaji za strojepiste, slovensko stenografijo ter nemško stenografijo. Enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo se poučuje privatno. Vpisovanje in pojasnila v trgovini s pisalnimi stroji Ant. Rud. Legat, Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

m Tretje predavanje g. Rudolfa Crniča v Mariboru. Kakor smo že sporočili, bo dne 4. februarja predaval v Ljudski univerzi g. Rudolf Crnić iz Zagreba. Naslov njegovega predavanja: »Sedanjost in bodočnost našega pomorstva« napoveduje cel kompleks aktualnih in vlevažnih vprašanj, tičočih se uloge, ki jo ima Jugoslavija na morju. Od spretnosti, s katero bo naš narod znal izrabiti svojo situacijo na Adriji, zavisí v nemali meri njegova bližnja in daljna bodočnost. Kakor dosedanja predavanja, ki jih je imel g. Crnić v Mariboru, tako bo tudi to predavanje zelo zanimivo. G. R. Crnić je priznani pomorski publicist, urednik revije »Jugoslav. Pomorac«, tajnik »Kluba jugoslov. pomoraca«, poročnik trgovinske mornarice itd. Njegovi članki o pomorstvu izhajajo v vseh uglednejših srbohrvatskih listih. Temperamentnost, s katero ume g. Crnić oživi tudi na videz najbolj suhoparno vprašanje, nam daje jamstvo, da bo njegovo predavanje o enem najaktualnejših problemov naše države ne le poučno, ampak tudi zanimivo in mikavno. Tem večji povdarek daje predavanju pomorskega strokovnjaka čas, ob katerem se vrši: neposredno po sklepu italijansko-jugoslovanske pogodbe, ki daje nove direktive našemu razvoju na Jadranu.

m Maribor in češkoslovaška vzajemnost. Blizu se dan oficijelne ustanovitve mariborske češkoslov.-jugoslov. Lige, ki bo — kakor znano — v četrtek dne 31. t. m. Maribor z močno češko kolonijo in s starimi tradicijami češko-slovenske vzajemnosti, Maribor, ki je že ob mnogih prilikah pokazal, kakšno važnost polaga na stike med obema narodoma in državama, bo tudi tokrat prednjačil po svojem obisku. Naj na tem mestu še enkrat povabimo društva, ki so prejela pozivnice, da agitirajo za kar največjo udeležbo. Opozorjamo, da se bodo na občnem zboru sprejemali člani. Ustanovni občni zbor bo tudi prijetna družabna prireditev z glasbenimi in pevskimi točkami in govori. Posebna atrakcija večera pa bo velezanimivo predavanje g. prof. dr. Pivka. Policijska ura bo podaljšana.

m Zastopnik Bratislave na občnem zboru Češkoslov.-jugoslov. Lige. Kakor izvemo, se udeleži ustanovnega občnega zbora Češkoslov.-jugoslov. Lige v Mariboru, ki se vrši v četrtek ob 20. uri zvečer v restavraciji v Narodnem domu, tajnik bratislavske Lige in maribovi delavec na polju medsebojnega zblizanja g. Josef Hudeček. G. Hudeček bo imel na občnem zboru kratek govor o nalogah in smotrih Lige. Ta obisk bo tem važnejšega pomena, ker hosta ravno mariborska in bratislavska Liga delali kar najbolj sporazumno in po skupno določenem programu. Ta prisrčni stik utegne v dogladni dobi roditi tudi praktično (gospodarsko, trgovsko, kulturno) zblizanje med Bratislavo in Mariborom. Zato bomo g. Hudečka prav toplo pozdravili v Mariboru.

m Zagorski zvonovi so zopet enkrat zaklenkali in vabili somišljenike na ustanovni občni zbor k Orevcu. Toda v kopici vabil in pozivov na strankarske shode in zabavne prireditve so Zagorski somišljeniki popolnoma preslišali to turobno klenkanje. Zbralo se je v celem 7 oseb, tako, da se je moral ustanovni občni zbor zopet preložiti. Izgleda pa, da kljub vztrajnosti in gostilniški agitaciji g. Zagorskega SNGS ne bo rojena in ji zato že v naprej želimo mirno in sladko spanje.

m Pojasnilo. Sprejeli smo in priobčujemo: Prosim Vas, da blagovolite objaviti, da zadeva med nekim Jančičem in neko Sturz, o katerih je poročala »Nova Pravda« št. 3 z dne 19. januarja 1924, da sta se sprla v gostilni »Pri zlatem konju«, radi česar je bil Jančič obsojen na 10 dni zapore in 390 D globe, ne nanaša na mojo osebo oziroma na mojo ženo, temveč na Jančiča, vratarja zvonarne Bühl v Mariboru. Izrekajoč Vam naprej najlepšo zahvalo, beležim z odličnim spoštovanjem K. Jančič, trgovec, Maribor, Aleksandrova cesta 11.

m Goljufiv potnik. Včeraj je bil aretiran trgovski potnik Otmar V., doma iz Sv. Lenarta, ki je bil svojčas zaposlen pri tvrdki Letonja. Na račun te tvrdke je vzel pri Martinu razno blago za 115 din., razen tega pa je ogoljufal tvrdko Letonja še za nadaljnjih 5000 din. Izročen je bil okrognemu sodišču.

Sokolstvo.

o Seja vošeličnega odseka se vrši v torek 29. tm. ob 8. uri v restav. Narodnega doma.

o Plesne vaje. Vse tiste starejše gospe in dame kateri želijo, da bi se v kratkem priredilo par večerov za ponovitev pozabljenih plesov kakor četvorka, beseda (na zahtevo tudi šimi itd.) naj blagovolijo javiti svoj naslov takoj g. Leskovar, trg. banka. Ako bodo zadostno število priglasevcev se bode s takimi večeri takoj pričelo. — Vesel. odsek, marib. Sokola.

JDS.

Javni shod v Središču. Krajevna organizacija JDS v Središču je sklicala za v nedeljo, dne 27. tm. ob 15. uri v Horvatovo gostilno javni shod, ki je bil dobro obiskan. Gostilniški prostori so bili nabito polni. Shod je vodil in otvoril predsednik krajevne organizacije g. Ivan Najžer, poročala pa sta predsednik obl. organizacije, g. dr. Fr. Lipold in podpredsednik g. Lovro Petovar. Zborovalci so sledili izvajanjem z velikim zanimanjem. V debati, ki se je razvila po poročilih, so se obravnavala lokalna politična in

gospodarska vprašanja. Ob zaključku shoda je pozval predsednik kraj. organizacije, g. Najžer, somišljenike na občni zbor krajevne organizacije, ki se vrši dne 10. febr. ob 18. uri v Horvatovi gostilni.

Občni zbor kraj. organ. v Ceršaku se je vršil v nedeljo dne 27. tm. v hiši g. Janeža ob lepi udeležbi somišljenikov. Predsednikom je bil ponovno izvoljen g. Karl Herzog, posestniški sin v Ceršaku. O političnem položaju in o pripravi za volitve v oblastno in srezko skupščino je poročal delegat obl. načelstva JDS g. Ozim. Občni zbor je pokazal, da organizacija JDS v Ceršaku lepo napreduje in da so lažnjiva poročila v »Straži« in »Gospodariju« le pobožne želje klerikalcev.

Ustanovni občni zbor SSDU v Slatki gori se je vršil v nedeljo 27. tm. ob 15. uri v hiši g. Ročkarja na Slatki gori. Prostorna soba, veža in kuhinja so bile nabito polne. Celokupno delavstvo slatkogorske tvornice papirja je z napetostjo sledilo izvajanjem delegata g. Ozima, ki je v enournem govoru orisal položaj delavstva v naši državi ter obrazložil namen in pomen SSDU. Nato se je razvila debata, v katero so posegli možje in ženske, ki so se nato korporativno vpisali v organizacijo SSDU. Pri volitvah je bil sozlasno izvoljen za predsednika g. Ivan Muster, v odbor pa zastopniki moškega in ženskega delavstva. Razvila se je nato daljša debata o lokalnih razmerah, v kateri so delavci iznesli razne nerednosti, ki vladajo v slatkogorski tvornici papirja. Po 2-urnem zborovanju je novoizvoljeni predsednik g. Muster zaključil lepo uspelo zborovanje ter pozval delavstvo k slogi, vztrajnosti in odločnosti v boju za delavske pravice.

Gospodarstvo.

Davčne napovedi.

V smislu razglasa delegacije min. financ v Ljubljani se morajo podati napovedi za odmero dohodnine, rentnine in davka na poslovni promet najkasneje do dne 29. febr. 1924. Napovedati je tudi dohodke onih svojcev, ki žive z davčnimi zavezanci v skupnem gospodarstvu. Izvzeti od dohodkov hišnega poglavarja so dohodki članov hišnega gospodarstva iz službenih prejemkov. Uradni obrazci za napovedi se dobe pri davčnih uradih. Napoved za dohodnino je oddati pri pristojnem davčne oblasti. Davku zavezane dohodke je napovedati v znesku, ki je bil v l. 1923. dosežen. Napoved se lahko da tudi ustno na zapisnik pri pristojnem davčnem uradu. Kdor napovedi ne vložil, se mu dohodnina odmeri brez nadaljnjega poziva na podlagi uradnih podatkov. Napoved je kolkovati s 5 din. Napoved za odmero rentnine se odda istotako pri davčnem oblastvu. Napoved je oddati glede vseh rentnini zavezanih prejemkov — razen onih, od katerih odtega rentnino dolжник — če pressegajo ali sami zase ali v zvezi z drugimi dohodki 2500 din. na leto. Tudi to napoved je kolkovati s 5 din. Oddaje napovedi so oproščeni: 1. Oni, ki so že v minoletem letu plačali rentnino, 2. če medtem niso izpremenili svojega domovolišča in 3. katerim se prejemki niso pomnožili. Tudi ti dohodki se morajo napovedati v dejanski višini l. 1923.

Za odmero davka na poslovni promet morajo oddati napovedi vsi oni davčni zavezanci, katerih promet v l. 1923 ni presegal 360.000 in ni bil manjši od 15.000 din. ter vse svobodne profesije, našteje v točki 1. čl. 3. pravilnika, ne glede na velikost prometa, in sicer pri davčni oblasti, v koje okolišju se vrši obrat. Napovedati je promet minolega leta 1923.

Obrate, tvorjene med davčnim letom, je prijaviti v 4 tednih pri pristojnem davčnem oblastvu ter napovedati promet, ki se bo po vsej priliki dosegel v obratu od početka obratovanja do konca davčnega leta.

Vsa podjetja, zavezana javnemu polaganju računov, družbe z omejeno zavezo in vsi oni obrati in ona podjetja, katerih promet je presegal v min. letu D 360.000, morajo voditi knjigo opravljene prometa in predložiti najpozneje v 30 dneh po preteku vsakega četrtletja prijave ter hkrati plačati odpadajoči 1%-ni davek na poslovni promet pri o

nem davčnem uradu, v čigar okolišju je njih obrat.

Vsi oni, ki opravljajo promet stvari in storitev na drobno tako, da v mitološki letu ni presegel zneska 15000 din, ne predlagajo za davčno leto 1924. posebno prijave, kar se jim odmerja davek na poslovni promet na osnovi izjave za občno pridobitno, odnosno na osnovi prometa, ugotovljenega ob prireditvi občne pridobitne.

Vse pravne in fizične osebe, ki ne plačujejo pridobitne, kakor tudi osebe, ki izvrše slučajni promet stvari pozadnjem odstavku člena 4. zakona, morajo v 14 dneh od dne opravljenega prometa vložiti prijavo o nemu davčnemu obsegu, ki je glede na kraj opravljenega prometa teritorialno pristojno, ter morajo hkrati plačati nazaj ta promet odpadajoči 1%-ni davek pri davčnem uradu.

Prijave je vložiti na uradnih obrazcih in kolkovati s 5 din. Kdor prijave ne vložijo ali ne pravočasno ali pa napove manjši nego dejanski opravljeni promet, se kaznuje in izgubi tudi pravico do pri- tožbe.

Vse osebe, korporacije, zavodi, družbe, društva, blaginje itd. v Sloveniji, ki izplačujejo službene prejemke na leto za eno osebo več nego 2500 din, morajo vložiti naznanila o upravičenih prejemkih (tudi zasebnih uslužbenecih, ne glede na njih naslov, ali so zasebni uradniki, pomočniki, delavci, slugi, posli itd.) Znanovedbo njih imena, stanovanjske in posla, potem o višini in vrsti v l. 1923 izplačanih prejemkov do 29. febr. 1924. pri davčnem oblastvu prve stopnje tam, kjer je službovala več bivališča oz. se- dež podjetja.

Tuji v Mariboru

Novo prijavljeni v hotelih in prenočiščih dne 26. jan. 1924.

Hotel »Morane«

Meer Nardo, trgovec, Sombor. Mini- bek Norbert, posestnik, Lučane. Witrofsky Mark, trgovec, Grutteritsch. Cvijič Živko, špediter, Mitrovica. Fischer Ru- dolf, trgovec, Tammwald. Obertynski Ro- bert, polkovnik, Var. Toplica. Sprueta Franc, trgovec, Dunaj. Appenzeller Vil- jelm, potnik, Dunaj. Dvoretz Friderik, ravnatelj, Trst. Unger Aleksander, tr- govec, Gradec. Koželj Albin, zastopnik, Ljubljana. Neumayr Izidor, potnik, Du- naj. Küreš Ignac, trgovec, Keesmark. Günter Izidor, inženir, Dunaj. Feller Hans, prokurist, Tausig Oton, ravnatelj, Zagreb. Scherz Oskar, trgovec, Dunaj.

Gerstel Bene, ravnatelj, Ausburg. Wei- chert Adolf, potnik, Dunaj.

Hotel »Pri zamorencu«

Pečavnik Marica, zasebnica, Ljubljana. Peteline Ivan, trgovec, Slivnica. Rechlitzler Aleksander, trgovec, Štanj. Težak Marko, trgovec, Bozakov. Sreča- nov Zoran, potnik, R. Slatina. Plaskan Al., trgovec, Lajovic Ludvik, ravnatelj, Vevče.

Hotel »Črni orek«

Flakhar Viljelm, potnik, Asch. Po- lak Josip, trgovec, Genner Ernst, trgo- vec, Unterhaus. Halmeš Evgen, trgovec, M. Sobota. Tasner Janez, kmet, Sv. Ur- ban. Karol Peter, mlekar, Bačka. Wate- lavec Rihard, novinar, Brezika. Stolar Alojz, trgovec, Krško. Sezja Anton, po- sestnik, Kapele.

Gostilna »Pri grozdu«

Roškar M., trgovec, Sv. Lenart. De- lajš Ludvik, kmet, Sv. Jakob. Leskošek Josip, delavec, Sandenim. Nedek Fr., delavec, Radenci.

Gostilna »Zlati konje«

Pleteršek Jernej, sedlar, Maribor. Horvat Štefan, posestnik, Hajdin. Flor- janič Ivo, potnik, Pelanci. Knorr Vil- jem, trgovec, Prusko. Mutlig Maks, trgovec, Nürnberg.

Poslano.*

Odgovarjajoč na poslano g. Klešiča, kavarnarja v Mariboru, v listih »Stra- ža« in »Volksstimme« ugotavljam, da je bila moja izjava le protest proti načel- stvu gostil, zadruga, katero me je vsled moje nepoučenosti postavilo na volilno listo, katero je javnost obsodila za po- litično in celo protinarodno.

Gospodu Klešiču je znano, da sem jaz takoj po volitvah zahteval, naj gostil, zadruga javno izjavi, kakšen namen je imela ta lista. Ker se pa moji zahtevi ni ugodilo, sem jaz šele tretji dan nato podal omenjeno izjavo, ki pa žal po- motoma ni bila dobesedno priobčena. — Dokazati sem hotel javnosti, da se ne strižem s takšnim delovanjem predsed- ništva zadruga.

Vam, gospod Klešič, kot predsedniku gostil, zadruga svetujem, da ne sprav- ljate zadruga in njenih članov v takšne blamaže, kakor je bila ta.

S tem je ta zadeva za mene končana.

LOJZE STREHAR,

lastnik kavarne »Central«.

*) Za vsakomur uredništvo ne prevza- me odgovornosti.

Mala oznanila.

Mo čakaj spomladi! Naroči takoj: SEMENA, sadno drevje, vrtnice, dalije, gla- drole itd. Vitnarsko velepo- djetje »VRT«. Džamonia in drugovi, Maribor. Zahteva cenike! 69 10-9

Kupim pisalni stroj. V. Rich- ter, Dravograd 25. 170 5-3

Pisalni stroj na prodaj. Po- nudbe pod »Ugodno« na upravo »Tabora«. 171 5-3

»AGRARIA« Maribor, Aleksan- drova c. 57, prodaja: Moko- la banatsko, jabolka, lepa namizna od 50 kg nsprej po najnižjih dnevnih cenah. Isto- tam se kupuje fižol po najviš- jih dnevnih cenah. 207 10-2

Kapim dobro ohranjen klavir- planino. Ponudbe s ceno na- sloviti: Pukovnik Atanacković, II. Arl. podoficirska škola. 177 3-3

Šivalni stroj Singer za šivilje, velik, predvojno blago, z 4 predalimi, se za ceno 3200 Din prod. Naslov pove upra- va. 174 3-3

Vila v Mariboru, blitini glav- nega koledvora s prostim sta- novanjem se ugodno prod. Cena 700.000 kron. Naslov v upravi. 201

Išče se

JARMIST (gitarist)

k polnojarmeniku, večje brušenja žag. Samci prednost! Nastop ta- koj! Ponudbe na upravnistvo. 209 3-1

P
U
H

in 2414

perje

po nizkih cenah vedno v

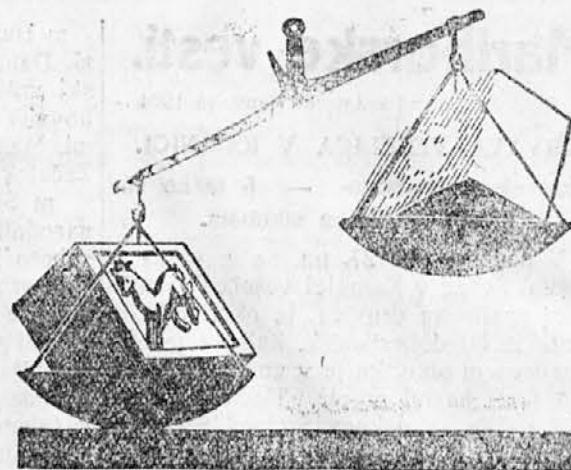
zalogi pri trdku

K. Worsche, Maribor

Gospodna ulica 10

Pristopajte

k Jugoslovski
Matici.

MILO »GAZELA« ODTEHTA

PO SVOJI IZBORNI KAKOVOSTI

vse manjvredne, cenejše izdelke.

Dobite ga v vsaki trgovini.

VILIM PICK

Maribor.

Tel. 334 Aleksandrova cesta 26 Tel. 334

ponuja ra-no

tekstilno in manufakturno blago

po najnižjih cenah.

108

Prodaja na veliko le za trgovce.

Izšel je ročni

Zemljevid slov. ozemlja

v merilu 1:600.000, priredil ravnatelj učiteljskega Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk litografija in založba Mariborske tiskarne d. d. Ma- ribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega se ozemlje, na katerem biva Slovenci, ter je na- menjen predvsem šolski mladini. Cena Din 10.—

Naročuje se pri

Mariborski tiskarni d. d.

D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik.

(Dlje.)

(36)

Car je došel v toaletu. Še enkrat se je premeril v zrcalu, vzel te- nak čopček, za pomočil v majhno srebrno škafčo in si zanj pomagal; škafčica je bila izdelana s oblični drobnostne rakeve za ročice in opremljena s križcem. Konstantin je bil pobočen mož: v vseh njegovih sobah so se blesteli križi; za- četno črke Kristovega imena si videl na vseh oglih in namizjih. Pomada, ki jo je uporabljal, je bila posebno fine vrste, imenovana »Purpurina«; delali so jo iz rožnate pene, ki se je zbirala na ki- pečem soku, v katerem so varili škrlat- no-rdeče polže. Konstantin je večje opla- zil s čopcem svoj rjavkast, upadli obraz. Iz sobe, ki so jo zvali »portirij« in kjer se je nahajala posebna omara za cesar- jevo obleko, so prinesli cvetli cesarske dalmatike, ki je bila tako okrašena z dragocenimi kamni in z zlatom, da je ni bilo moči vpogniti; v amezistov škrlat so bili vsi levi s parom in drobnostne kače.

Tega dne se je imel v glavni palači mednarodna dvorana sesti cerkveni zbor.

Car je vstal na trdnem mramorna- tem hodniku. Dvorna straža palatinov je stala v dveh vrstah nemo in nepremično kakor kipi; v rokati je držala štirinajst laktovalnega kopja. Na čelo procesije se je postavil uradni najvišje dobrodelnosti — Comes Sacrarum Largitionum — za njim pa je bliščala in šelestela zlatotkana Konstantinova zastava — Labarum — s Kristovim monogramom. Nekoliko straž-

nikov utihovalcev — silentarii — je be- žalo pred povorko in s kriljenjem rok pozivalo k pobožni tišini.

Na galeriji je Konstantin srečal svojo soprogo Evzebijo Avrelijo. Bila je že boli priletna gospa, bledega in utrujenega obraza, razodevajočega nežne in gospo- ske poteze; zdajpa zdaj se je pojavil v njenih pronicavih očeh zloben smehljaj.

Cesarica je prekrizala roke nad amo- forijom, ki je bil ves posut z rubini in safirji, izdelanimi v podobi src, nato pa je naglavlavo in izrekla običajen ju- tranj pozdrav.

— Prišla sem, da se naslajam s tvoji- mi pogledi, moj bogoljubni soprogo. Kako se je blagovolila naspiti tvoja Svetost? Na njen mig sta ročno odstopili dvor- ni gospe Efrasinja in Teofanija, ki sta jo vodili pod pazduho, in cesarica je tiho velela soprogo:

— Danes se ti predstavi Julijan. Bodi mi milostiv! Ne verjemi ogleduhom. Ju- lijan je nesrečen in nedolžen mladenič. Gospod te bo nagradil, če mu podeliš milost, moj car!

— Kaj — ti prosiš zanj?

Zena in mož sta izmenjala nekoliko narahli pogledov.

— Vem, — je nadaljevala cesarica — da mi vsekdar verjete: tudi topot mi verje- mi Julijan je tvoj zvesti suženj. Usliši me in bodi dober z njim.

Pa ga je obdarila z enim izmed onih smehljajev, ki so se zmeraj obvladovali njegovo srce.

V portiku, ki ga je od glavne dvorane delila zaveza, za katero je vladar naj- raje prisluškoval, kaj se je godilo v konci- lu, je stopil k njemu menih s križem podob- no tonzuro na glavi. Nosil je tuniko iz su-

rove temne tkanine in kapuco. — Bil je Julijan.

Julijan je padel na kolena, se sklonil k tlom in poljubil rob cesarjeve dalmati- ke, nato pa je dejal:

— Pozdravljam svojega dobrotnika, zmagonosnega, velikega, večnega Ce- zarja Avgusta Konstantija. Bodi mi mi- lostiva tvoja svetost!

— Veseli nas, da te vidimo, naš sin!

Julijanov bratranec je milostno po- molil roko tik k njegovim ustam. Julijan se je jedva dotaknil roke, katere se je o- prijemala kri očeta, brata in vseh so- rodnikov.

Menih je vstal; bil je ves blede in je z gorečim pogledom meril postavu svojega smrtnega sovražnika.

Roka mu je krčevito stiskala držaj bodala, ki ga je bil skril med nabore me- niške kute.

V drobnih svinčenostih Konstancije- vih očeh je odsevala zmagovalnost; vča- sih pa se je pojavila tudi sled previdnosti in lokavosti. Bil je majhnega stasu, za glavo nižji od Julijana, širokopleč, na vi- dez močan in krepak; njegove noge pa so bile grde in zvite kakor noge starega jahača. Rjavkasta koža na gladkih sen- ceh in jabolkah je imela neprijeten blešč; tanke ustne so bile strogo stisnjene ka- kor pri ljudeh, ki ljubijo vrhu vsega na svetu red in natančnost: podoben izraz imajo čisto stari šolniki.

Julijanu je bilo vse to zoprno. Čutil je, da ga je obvladovala slepa, zverinska pobesnelost; ni pa imel moči, da bi žug- nil vsaj besedico in je povešenih oči in težko sopeč stal pred bratrancem.

Konstancij se mu je smehljaj, misleč, da mladenič ne more prenesti njegovega

cesarskega pogleda — preveč ga je zmedlo nadzemeljsko veličanstvo rim- skega cesarja. Zarobantil je nad njim na- duto, a milostno:

— Ne boj se, deček! Pojdi v miru! Naša dobrota ti ne stori nič zalega, ona bo tudi v bodoče obdajala tvojo osirote- lost z milostjo.

Julijan je stopil v dvorano, kjer se je vršil koncil. Car, ki je ostal tostran za- vese, je prislonil uho in je jel prisluško- vati. Na ustah mu je igral prebrisani smehljaj.

Spoznal je glas glavnega načelnika državne pošte Gaudencija — onega, ki je imel prošlo noč slabe sanje:

— Koncil za koncilom! — se je togo- til Gaudencij nasproti nekemu odličnja- ku. — Zdaj v Smirni, zdaj v Sardiki, po- tlej v Antiohiji in zatem v Carigradu.

Vsevidil se pripravljajo in se ne morejo ze- diniti za stran »istobitnosti«. Bilo bi čas, da bi se malce ozirali na pošne konje! Škofje neprestano brže z enega konca na drugi, nosijo pa jih morajo državni konji. Zdaj naprej, zdaj nazaj, zdaj od vzhoda zdaj od zahoda. Za njimi pa mrgole cele jate prezbiterjev, dijakonov, cerkovni- kov in pisarjev. Od deseterice poštnih kljuset boš s težavo našel katerega, ki ga ne podi kak škof. Še pet koncilov, pa mi poginejo vsi konji do zadnjega, od vozov pa popadajo prav vsa koleca. Ta- ko je! In pomisli, da se škofje nikoli ne bodo zedinili glede trojstva in istobitno- sti!

— Čemu pa, spoštovani Gaudencij, ne napišeš poročila cesarju?

— Bojim se, da ne bo variel. Še ob- tožijo me zbog brezbožnosti in omalova- ževanja cerkvenih potreb.

(Dalje prihodnjik.)